

TEKMAR 2008

”Havbruk – er det farlig det...?”

Det skjer mye rart langs den norske havbrukskysten.....

Innledning og bakgrunn for sesjon 2 / 3

”Best på sikkerhet og ansvarlighet – et kjennetegn for havbruk?”

Leif Magne Sunde

SINTEF Fiskeri og havbruk

2.12.2008

Bakgrunn

- Havbruk er en voksende næring.
- Næringen blir mer synlig i samfunnet, og møter dermed større forventninger.
- Næringen har utfordringer i forhold til å sikre seg tilgang til ressurser og forståelse for sin vekst.
 - Videre vekst forutsetter bærekraftighet.
- Hendelser som rømming er med på å legge et "negativt slør" over næringen.
- Næringen er seriøs, men samtidig er det hendelser / episoder som skjer.
- Næringa må være på offensiven, - gjøre erkjennelser og forbedringer som gjør at den styrker sin posisjon.

Mitt utgangspunkt

- Egne observasjoner over tid:
 - Driver næringa sikkert og ansvarlig – eller er det rom for forbedringer?
- Betragtninger utfra **offentlig kjente hendelser**. Presenterer eksempler for å underbygge og konkretisere – kan hjelpe til med å gjøre erkjennelser.

- Fokus på SIKKERHET og ANSVARLIGHET relatert til :
 - Merd
 - Fôrplattform
 - Arbeidsbåter
 - Brønnbåter
-og omfatter fisk, folk, utstyr, miljø ++

- Understreker at det **ikke** er for å henge ut hverken personer eller selskaper
 - tar ikke stilling til ansvar eller skyld
 - de fleste har sine "svin på skogen"

- Kort sagt - TEKMAR 2008:
 - Mål: Sette fokus på hendelser/episoder, - søke å finne løsninger som gjør at næringen kan styrke sin posisjon som seriøs, sikker og attraktiv.

Tilnærmelsesmåte

- Presentere eksempler fra andre "næringer"
- Presentere eksempler fra havbruksnæringen
 - Senere tids hendelser

.....det skjer mye rart i havbruk – men ikke så rent lite andre steder heller....

VELTA: "Denne krana velta på Billingstad i vår. Den stod på for løs masse, noe som er et vanlig problem".

Foto: Arbeidstilsynet

MISTET DELER AV
HØYRE HÅND:
"Vedmaskinen var
kjøpt brukt og
tilfredsstilte ikke
dagens krav til
sikkerhet".

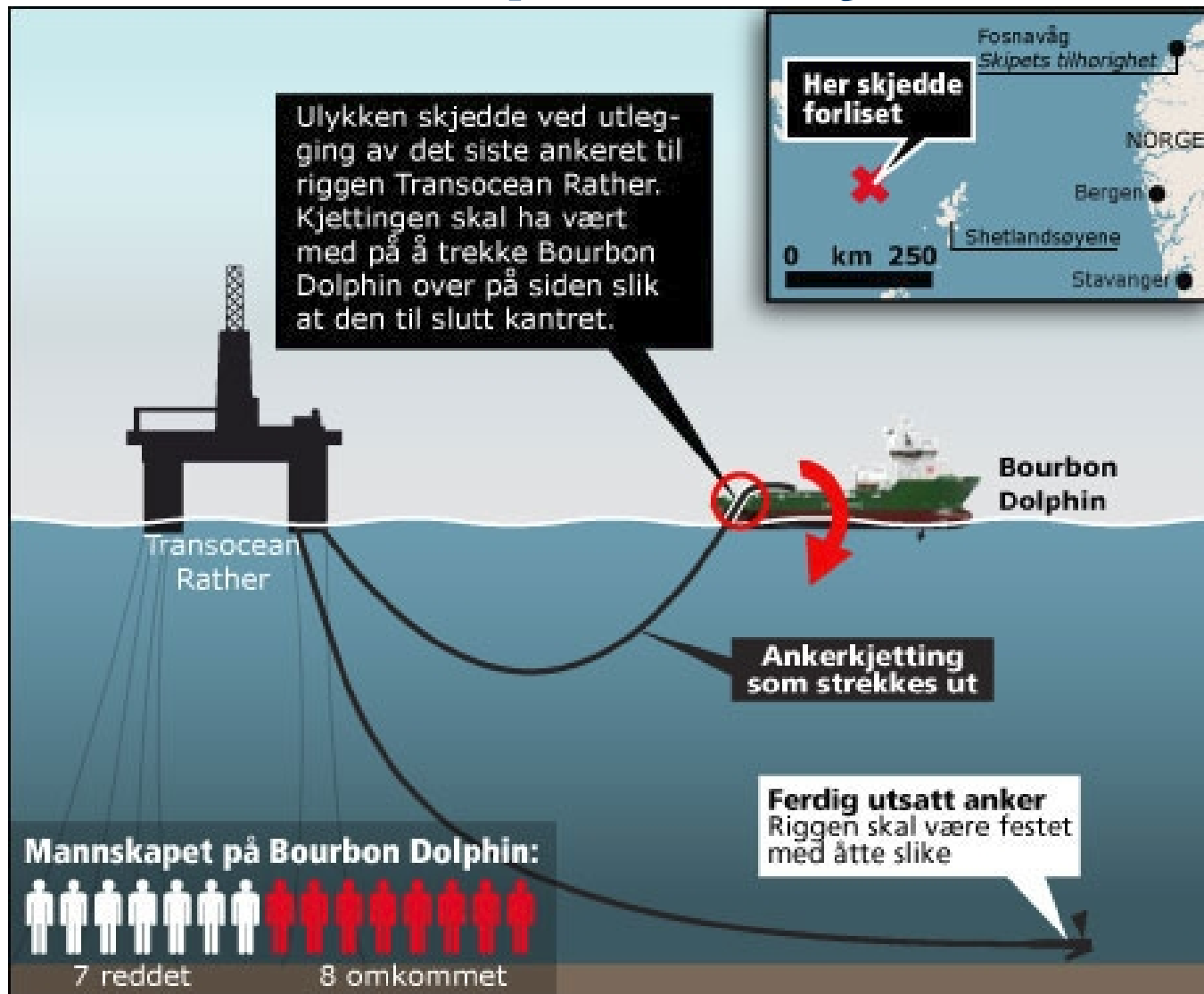
Foto: Arbeidstilsynet

VELTA: "En traktorfører fra litauen fikk hodeskader etter at han kjørte utfor denne låvebrua mens han kjørte flis".

Foto: Arbeidstilsynet

Bourbon Dolphin - ulykken

Hvordan står det til i "vår" lekegrind?

- har vi "våre" hendelser ?

Kystverkets rapporter (www.kystverket.no)

- Hendelser fra Kystverkets beredskapsvaktlag 2008:
 - Uke 36/08: Det er også registrert hendelser i fiskeoppdrettsnæringen. Det har vært flere hendelser denne sommeren som har involvert arbeidsfartøyer, lektre og anlegg. Det er flere myndigheter inne på kontrollsiden og en initiativ for samordning er tatt.
 - Uke 31/08: Det er mottatt 5 meldinger som har betydning på sjøsikkerheten. Bla. 1 drivende hus/installasjon fra oppdrettsanlegg og tømmerstokker i Oslofjorden.
 - Uke 32/08: I tillegg sank en flåte og en liten båt på to forskjellige oppdrettsanlegg.
 - Uke 29/08: 1 foringsfartøy for fiskeoppdrett kantret

Merdanlegg

- Rømming – en erkjent utfordring, og næringen arbeider seriøst for å oppfylle 0-rømming visjon
- Pr 291108:

$$\text{Google}^{\text{TM}} + \boxed{\text{rømt oppdrettslaks}} = \boxed{18\ 400 \text{ treff}}$$

- Også viktig i forhold til sikkerhet for folk og fisk

Say no more.....

- Merder
- Fortøyninger
- Koblingsplater
- Kjettinger
- Sjakler

Fôrplattform

■ Utsagn fra kompetent hold:

- *”De har blitt store og teknisk utfordrende å drifte.*
- *”Vi kjenner til både brann- og havariskader av flere årsaker.”*

Hendelser håndtert av Kystverkets beredskapsvaktlag uke 31 - 2008

Meldinger og rapporter til Kystverkets beredskapsvaktlag bærer til dels preg av fortsatt sommer- og ferieaktiviteter. Det ble registrert 25 meldinger om akutt forurensning eller hendelser som kunne føre til fare for akutt forurensning. Den alvorligste hendelsen med hensyn til akutt forurensning, var et utslipp av inntil 25 m³ diesel fra et fartøy ved Vestbase i Kristiansund

Fergen ”Frøya” (145 brt, 3 mann) grunnstøtte på Tuva på vestsiden av Husøy i Ørlandet kommune. Ikke utslipp eller dramatikk. Fergen ble dykkerundersøkt og senere tatt inn til Kvernhusvika på Hitra. Slepe- og bukseringsfartøyet ”Lifter” slo hull i bunkerstank under buksering av en borerigg ved Vest-base. Årsaken til skaden skyldes et anker. IUA Nord-Møre har igangsatt en lokal aksjon da utslippet av diesel til sjø kan ha vært opp mot 25m³. Befaring av strender pågår, eier og forsikringsselskap er trukket inn i aksjonen.

35 fot lystfartøy på grunn i Øra naturreservat, Fredrikstad. Fartøyet inneholdt 250 liter diesel. Fartøyet er nå fjernet og det er ikke rapportert om noen forurensninger.

En oppdrettsflåte og et arbeidsfartøy sank på 50-60 m dyp i Kvalvika.

Rødøy kommune Disse inneholder 7,5 m³ diesel. Eier er Marine Harvest. ROV undersøkelse vil bli foretatt. Ingen tydelige lekkasje er observert, men diesellukt er rapportert. Eier iverksetter tiltak.

4 m³ diesel til sjø fra oppdrettsanlegg i Varaldsøy. Kvinnherad kommune. Eier er Marine Harvest. 30 graders varme og høy sjøtemperatur førte til at diesel fordampet svært raskt. I følge brannvesenet var det kun et tynt belte på 100x100m få timer etter utslippet. Årsaken til hendelsen var at en tappeslange falt ut av en tank. Fiskerimyndighetene er orientert om hendelsen.

Arbeidsbåter

Gikk rundt

”Gikk rundt: Katamaranen fløt opp ned i sjøen da Romsdals Budstikke var innom ulykkesstedet i går ettermiddag”.

Kilde: rbnett.no Foto: Iver Gjelstenli

Sank

- "Den tolv meter lange oppdrettsbåten "Gamle-Sanden" sank ved mærene på Bogen på Otrøya lørdag ettermiddag. Det var to personer som jobbet på ei mære like ved, men det var ingen personer ombord i båten da den sank. De to kom seg til land ved hjelp av en lettboat. **Ingen av mannskapet kom til skade da båten kantret og sank**".

Kilde: rbnett.no / Renate Bævre Gilde

Må heve oppdrettsbåt?

- Forsikringsselskapet Vesta har ikkje avgjort korleis dei skal stille seg til krav om heving av **arbeidsbåten som sokk ved eit oppdrettsanlegg** i Aure 18. april.
- Grieg cod farming som eig oppdrettsanlegget sør på Ertvågøya, har vendt seg til båteigaren og forsikringsselskapet hans og reist krav om at båten blir heva.
- - Vi har saka til vurdering, men det er for tidleg å seie korleis vi vil stille oss til kravet, seier konsulent Tore Thorsen i Vesta.
- Grieg cod farming sende tirsdag ut ei pressemelding der dei skriv at bebuarar i området sør på Ertvågøya har observert spor av olje på overflata.
- - Kjenner Vesta til om det kjem forureining frå båten?
- - Vi veit at det skal vere 1.000 liter olje om bord, men kjenner ikkje til at noko av den skal ha kome til overflata, sier Tore Thorsen.
- - Betyr det at de vurderer forureiningsfaren som så liten at det ikkje er aktuelt med heving?
- - Det kan eg ikkje kommentere, seier Thorsen.

Kilde: ANDERS S TODAL - www.tk.no

Alvorlig arbeidsulykke i Tysfjord

Under arbeid ved et oppdrettsanlegg i Musken i Tysfjord ble en **mann alvorlig hodeskadet.**

Av Vidar Berg

Publisert 24.05.2008 - 19:30 Oppdatert 25.05.2008 - 18:18

- Vi fikk melding om ulykken like før klokken 15 i dag, og et Sea King redningshelikopter fløy til ulykkesstedet i Musken, forteller operasjonsleder Jan Martin Skoglund ved Midtre Hålogaland politidistrikt.

Ulykken skjedde om bord på arbeidsbåten Havservice 1, som tilhører rederiet Boreal Maritim på Skjervøy.

- Det ble jobbet på et oppdrettsanlegg i området, og årsaken til ulykken er så langt vi har avdekket at **en vinsj eller tilsvarende løfteutstyr røk. Deler av dette traff den skadede i hodet, og han ble påført alvorlige skader.** Så vidt jeg kjenner til ble vedkommende brakt til Universitetssykehuset i Tromsø nesten umiddelbart, sier Skoglund.

Kilde: Avisa Nordland

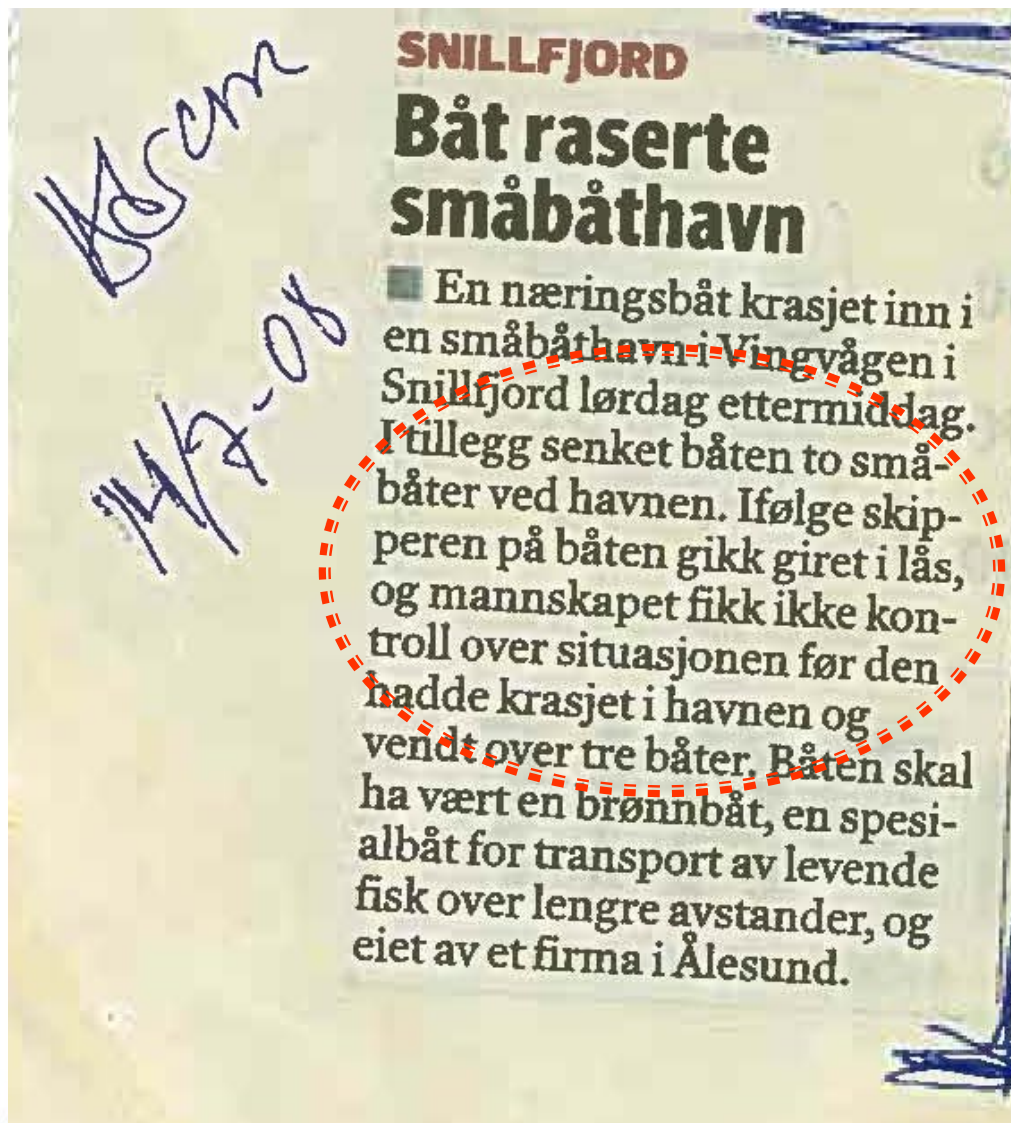
Foto Ann C. Braseth, Fremover

Nesten total havari for oppdrettsbåt

- 22. november 2004
[Ingar Sagedal Bie](#) – fra NSSR.no
- Fredag 19.november kl 1620 ble RS «Knut Hoem» tilkalt da M/K «Hadsselfjord» tilhørende Nordlaks hadde fått lekkasje i maskinrom.
- **«Fartøyet var fortøyd ved en foringslekter da uværet brøt løs. Pullerter ble slitt av og fartøyet ble liggende å hugge oppetter lekteren med hekken.** Fører på «Hadsselfjord» tilkalte redningsskøyta for assistanse. Da var maskinrommet fullt av vann. Ved ankomst startet redningsskøyta lensing umiddelbart, og dykker startet med tetting av hull i skrog. Da fartøyet var lenset og stabilisert startet slep til verksted i Blokken. «Hadsselfjord» var lastet med 10 tonn for. Det ble målt opp i 34 m/s fra nord i kastene under operasjonen.

Brønnbåt

-bra det ikke lå et merdanlegg med 5000 tonn laks i veien.....
-hell i uhell....?
- Mulig smittespreder?

”Uflaks” sa Severin Suveren

- Er hendelsene som er presentert kun et utslag av uflaks....?
- Hvor er næringa i forhold til ”fjellvettreglene” – jfr. den eplekjekke skiløperen Severin Suveren som hver gang klarte seg av ren flaks.
- Hvordan ønsker næringa å framstå?
- Hvordan kan næringa bruke episodene til å skape bedre løsninger?

